

NAPREJ

Glasiło jugoslovanske socialno demokratične stranke.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan popoldne.

Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6, I. nadst. Učiteljska tiskarna.

Naročnina: po pošti s dostavljanjem na dom za celo leto K 42.—, za pol leta K 21.—, za četrť leta K 10.50, za mesec K 3.50. Za Nemčijo celo leto K 46, za ostalo tujino in Ameriko K 54.

Inserati: Enostopna peti vrstica 30 v; pogojen prostor K 1.—; razglaš in poslano vrstica po 60 v; večkratne objave po dogovoru primeren popust.

Reklamacije za list se poštnine proste.

Posamezna številka 20 vinarjev.

≡ V četrtek ob 6. zvečer ≡
sklicujejo

soc. dem. organizacije velik delavski shod v Mestni dom.

Pogoji entente za premirje.

Narodno vjeće je prejelo dne 2. novembra 1918 od avstrijskega vrhovnega vojnega poveljstva noto, s katero so stavile ententne države dne 29. oktobra 1918 pogoje za premirje, ki se glasijo:

A. (Pogoji za kopno).

1. Sovražnosti na kopnem, na morju in v zraku naj se ustavijo.

2. Popolna demobilizacija cele avstrijske armade. Vse enote, ki operirajo na fronti od Severnega morja do Švice, naj se takoj odpokličejo. Avstro-Ogrski se dovoljuje, da ima v svojih mejah največ 20 divizij v obsegu mirovnega stanja. Polovica vsega infanterijskega materiala in topničarstva ter odgovarjajoče opreme, v kolikor se nahaja v področju ozemlja, ki se ima evakuirati, mora se zbrati na mestih, ki se določijo v dogovoru z zavezniki, ter izročiti zveznim državam.

3. Evakuacija vsega ozemlja, katerega je Avstrija od početka vojne s silo zasedla, se mora dovršiti v dobi, katero bo odredilo vrhovno poveljstvo na raznih frontah.

4. Od vrhunca Umbraila do severno od štilferskega sedla gre črta po slemenu retskih alp do izvira Adige in Eisaka preko hriba Resel in Brennerja ter po vrhovih Filerja. Črta naj se okrene na jug preko hriba Toblach in gre do sedanje meje ob karnskih alpah, potem se okrene do hriba Trbiž, nadalje gre ob vodovju julijskih alp preko Mangarta in Triglava in razvodja nad Podbrdom ob Idriji. Od tu naprej naj gre linija v jugovzhodni smeri proti Snežniku, izvzemši celo kotlino Save s pritoki. Od Snežnika naj gre črta proti Primorju, čez Kastvo, Matulje in Volosko. Ti kraji se imajo izprazniti. Nadalje naj gre granica ob administrativni meji Dalmacije. V evakuirano področje spadajo vse doline in reke, ki se spuščajo proti Šibeniku, kakor Krka, Vutišnica in njeni pritoki.

V to ozemlje spadajo vsi otoki, ki se nahajajo na severu in zapadu Dalmacije: Premuda, Silva, Ulb, Maon Pag in Puntadura na severu. Nadalje Sv. Anedrija, Vis, Hvar, Kurčola, Lastovo in otoki v okolici in otočici do Pelagoze, izvzemši otoke Torkola, Solta in Brač.

Celo izpraznjeno ozemlje bodo zasedle čete entente iz Zedinjenih držav Severne Amerike. Vojni in železniški material, ki se nahaja v ozemlju, ki ga treba evakuirati, mora ostati na svojem mestu.

Izročitev tega materiala se ima takoj izvršiti. Oskrb s premogom prevzamejo zavezniki in Zedinjene države pod posebnimi pogoji, ki bodo dogovorjeni z vrhovnim poveljstvom zavezniških vlasti na raznih frontah.

Na potih, ki naj jih odkažejo vrhovni poveljniki zavezniških oblasti na raznih frontah, se ne smejo izvršiti rekvizicije, ne motenja ali opustošenja potom sovražnih čet v področju, katere mora sovražnik izprazniti ali katere se nahajajo v posesti sil zaveznih držav.

5. Zavezniki imajo absolutno pravico:

a) da se smejo vse čete svobodno kretati na vsaki cesti ali železnici ali vodnem potu avstro-ogrškega področja;

b) da uporabljajo potrebna avstrijska ali ogrska prometna sredstva in da zasedejo vse one strateške točke v avstro-ogrski monarhiji, katere smatrajo zavezniki za potrebne v ta namen, da se nastanejo, ali vzdržujejo red vse potom rekvizicij v korist zveznih vojakov, naj se nahajajo kjerkoli.

6. Naj se odstranijo vse nemške čete v roku 15 dni, ne samo z italijanske in balkanske fronte, ampak iz celega avstro-ogrškega teritorija, ter naj se vse one nemške čete, ki se niso še odstranile po teh dneh iz ozemlja, internirajo.

7. Provizorična uprava področja, ki naj ga Avstrija-Ogrska izprazni, bo poverjena lokalnim oblastem pod nadzorstvom postajnih poveljstev zveznih okupacijskih čet.

8. Domov naj se pošljejo, ne da bi se isto zahtevalo od zaveznikov, vsi vojni ujetniki ter internirani podaniki zaveznikov, kakor tudi civilno prebivalstvo, ki je bilo odstranjeno iz svojih bivališč, in to pod pogoji, kot jih bodo stavili vrhovni poveljniki na posameznih bojiščih.

9. Bolniki in ranjenci, ki ostanejo na evakuiranem področju, morajo ostati v oskrbi avstro-ogrškega osobja, ki naj se pusti na svojem mestu s tozadevnim zdravstvenim materijalom.

B. (Pogoji za morje).

1. Takoj naj se ustavijo vse sovražnosti na morju in naj se točno navedejo mesta, kjer se nahajajo in plove avstrijsko-ogrške ladje. Neutralcem se zagotavlja svoboda, katere bo zajamčena v teritorialnih vodah v zaledju Avstrije-Ogrske od trgovske in vojne mornarice zaveznikov in Zedinjenih držav in da pri tem ne sme priti v razpravo vprašanje nevtalitet.

2. Zaveznikom in Zdrženim državam naj se izroči 15 avstrijsko-ogrskih podvodnikov, ki so bili zgrajeni med letom 1910. in letom 1918. Vsi ostali podvodniki, ki se nahajajo v avstro-ogrskem teritorialnem vodovju ali bi mogli vanj prodreti, se imajo popolnoma razorožiti in napraviti nepremičnim in morajo ostati pod nadzorstvom zaveznikov in Zedinjenih držav.

Zaveznikom in Zedinjenim državam se imajo izročiti z opremo in materijalom vred 3 vojne ladje, 3 lahke križarke, 9 torpedovk, 1 minonosce, 6 donavskih monitorjev, ki jih bodo označili zavezniki in Zdržene države.

Vse ostale nadvodne vojne ladje (vključivši porečne ladje) se morajo zbrati v onih avstro-ogrskih glavnih lukah, ki jih bodo označile Zedinjene države in zavezniki. Morale se bodo pa popolnoma razbremeniti in popolnoma razorožiti ter staviti pod nadzorstvo zaveznikov in Zdrženih držav.

3. Svoboda plovbe za vse ladje vojne in trgovske mornarice zaveznikov in Zedinjenih držav na Jadranskem morju, vključivši teritorialne vode, kakor tudi po Donavi in njenih pritokih v področju Avstro-Ogrske. Zavezniki dobe pravico, da očistijo vsa polja min in razrušijo vse zapreke, katerih položaj se jim ima naznaniti. V zavarovanje plovbe po Donavi bodo zasedli zavezniki in Zedinjene države vse utrdbe in obrambne naprave ali jih bodo razrušili.

4. Blokada s strani zaveznikov in Zedinjenih držav se vzdržuje v sedanjem stanju.

5. Pri tem se bodo zaplenile avstro-ogrške ladje, ki zabladijo pri plovi, izvzemši one slučaje, ki jih odobri komisija, sestavljena iz zaveznikov in Zedinjenih držav.

6. Evakuacija celo obale in vseh avstro-ogrskih trgovskih luk, ki se nahajajo izven lastnega avstro-ogrškega teritorialnega vodovja in da se ne obdrži vsega plovnega materiala, vsega vojnega materiala, ladijskega materiala, rezerv in vsega plovbenega materiala.

7. Zavezniki in Zedinjene države bodo zasedli vse pomorske in kopne utrdbe in otoke, ki služijo v varstvo obale Pulja, kakor tudi gradilnico in arzenal.

8. Vrnitev vseh od Avstro-Ogrske zadržanih vojnih ladij vseh zaveznikov in Zedinjenih držav.

9. Prepoved vsakega razdiranja naprav ali materiala pred izpraznitvijo, predajo ali vrnitvijo.

10. Vsi vojni ujetniki vojne in trgovske mornarice, ki se nahajajo v rokah Avstrije-Ogrske, se morajo brez vsake izjemnosti poslati domov.

Odgovor Narodnega vječa ententi.

Narodno vjeće v Zagrebu je poslalo vsem državam entente sledečo depešo:

Predsedstvo Narodnega vječa jedinstvenega naroda SHS., ki živi na teritoriju bivše avstro-ogrške monarhije, je izjavilo v manifestu od 19. oktobra 1918, da proglaš neodvisno državo SHS. na tem teritoriju in s tem pretrgalo vse vezi z avstro-ogrsko monarhijo in s habsburško dinastijo. To izjavo je v svoji

seji dne 20. oktobra ponovil tudi hrvatski sabor kot predstavitelj enega dela jugoslovanskega naroda v bivši avstrijsko-ogrski monarhiji. Tej seji je prisostvoval tudi osrednji odbor Narodnega vječa v Zagrebu, ki je vrhovna eksekutiva za jugoslovanske pokrajine bivše avstro-ogrške monarhije. Nadalje je Narodno vjeće sporočilo vladam Zedinjenih držav Severne Amerike, Francije, Anglije, Italije, Srbije, jugoslovanskemu odboru v Švici, da država SHS. (Jugoslavija) stopa v eno državo s Srbijo in Črnogoro, katera država naj se po našem načelu preuredi tako, da se bo raztezala po celem etnografičnem teritoriju naroda SHS. Z isto noto je bilo priobčeno tudi to, da se ne nahajamo v vojnem stanju z aliiranimi državami, ampak da jih snatramo kot prijateljske države, katero prijateljstvo postane močnejše radi tega, ker sta bili od pričetka vojne naši narodni državi Srbija in Črnagora najzvestejši zavezniki entente. Te činjenice niso mogle biti znane ententnim oblastem, kadar so stavile pogoje za premirje avstro-ogrskemu vrhovnemu poveljstvu. Tudi ni bila ta činjenica znana, da se je vsa avstrijsko-ogrška monarhija razdelila v nekoliko nezavisnih držav. Kot vrhovno zastopstvo naroda in države SHS. smatramo za svojo dolžnost, da obrnemo na to činjenico pozornost visokih ententnih vlasti in prosimo, da se slednje na to ozirajo v tem zmislu, da se priznava pravica samoodločbe v popolnem obsegu besede in da se preneha s pogovori z uradnimi zastopniki bivše avstrijsko-ogrške monarhije, ki ne obstoja več, in da se z okupiranjem enega dela našega narodnega teritorija ne ustvari prejudice proti popolnemu našemu narodnemu in državnemu ujedinenju. Čast nam je sporočiti, da je mornarica bivše avstrijsko-ogrške monarhije in vse obrežne utrdbe službeno predano oficijelnim zastopnikom Narodnega vječa in da radi tega ne more bivša avstro-ogrška monarhija s to mornarico razpolagati. Končno priobčujemo, da smo že preje nego smo zvedeli za pogoje premirja, ki so se stavili bivši avstrijsko-ogrski monarhiji in avstrijskemu vojnemu vrhovnemu poveljstvu, dali navodila jugoslovanskim četam, da idejo nasproti ententnim četam in da položijo orožje.

Zagreb, 3. novembra 1918.

Za predsedstvo Narodnega vječa:
dr. Ante Pavelić, Svetozar Pribičević.

Srbski vladi v Nišu, jugoslovanskemu odboru v Ženevi je bila odposlana nota s pristavkom: Čast nam je priobčiti, da smo danes ententnim oblastem poslali naslednjo noto.

Razglas.

Narodna vlada SHS. je izročila prehranjevalne posle uradu za prehranjevanje in preskrbovanje z živili, kurivom, obleko, usujem in obutvijo. Ta urad, ki je pričel danes poslovati ima pravico, rekvirirati živila in druge gospodinske potrebščine, uravnavati preskrbovanje ter izdajati potrebne ukaze in izvršilne predpise.

Dosedanji predpisi o prehranjevanju in preskrbovanju ostanejo do preklica v moči.

V Ljubljani, dne 1. novembra 1918.

Narodna vlada SHS.

Poverjenik oddelka za prehrano:

Dr. Ivan Tavčar, s. r.

V novo dobo.

Pet let smo živeli tjavendan, topi, ledeni, neobčutni, in vso bedo prenašali voljno, kakor bi bila usoda, ne pa zlo, katero treba iztrebiti. Zdaj smo zadavili staro dobo in dvignili prapor nove dobe. Pirava Avstro-Ogrska se ruši in

krha, staro se spreminja ali izumira in novo nastaja poleg njega ali pa se počasi pripravlja. Ze se nam smeje svoboda tiska in zborovanja.

Ali novi svet potrebuje predvsem novih snovi, novih, širokih svetovnih naziranj, resnih, delavnih, značajnih ljudi, da izrujemo staro bedastočo in civilizirano barbarstvo ne le na videz, ampak v resnici. Kdor ne ve, kaj zahteva čas, hodeva skozi življenje z zavezanimi očmi, in njegova usoda, njegovi sklepi zavise od slučajja in razpoloženja. Nabirajmo rekrutov za socialistično armado. Skušajmo vsak po svojih -od ep "afuauu uoatpnuj pau pteztz ipeouu litično gibanje in politični razvoj delavstvo nič ne brigata. Nasprotno, delavec pričakuje izpolnitev svojih pravičnih interesov samo od politične svobode. Hočemo republiko; ona je in ostane ideal človeštva. Hočemo, da bo očetnja-va lastnina ljudstva in da bodo rezultati dela prešli v zakonito posest proizvajalcev. Hočemo, da predstavlja vlado celotno ljudstvo in da vladajo v blagor ter korist vsega ljudstva, ne pa samo enega dela.

Ljudi, ki se krčevito oprijemljejo starih naprav, ljudi, ki trepečejo za svojo lastnino in so zaradi tega pripravljeni tlačniti vekomaj, ljudi, ki se ne upajo tvegati vsega: lakote, bede, preganjanja — takih ljudi ne potrebujemo: le-ti -uaita kajti kati zapadaz uiofoas a epz ouuim teu tov ne maramo. Človeka, ki nima zmisla za splošni blagor, smatramo za brezkoristnega. Priznajmo: reveži smo. Kajti ni sramota, ako človek prizna, da je ubog, ampak sramota je, ako prizna, da ne dela. Naša stvar je pravična; in človek, ki ve, kaj je pravično, pa je ne izvršuje, tisti človek je strahopetnež.

Delati hočemo, da ne bodo ogromne trume poštenih in pridnih ljudi neprestano vživale slabo, pičlo hrano, nosilo slabo obleko in stanovalo v otohlih, nizkih sobah. Delati hočemo, da ne bodo tisoči, ki so se vse svoje življenje ubadali od zore do mraka, na stara leta prisiljeni, iskati zavetja v hiralnicah in bolnišnicah, kjer umirajo zanemareni, zaničevani, s pečatom revščine ter odvisnosti na čelu. Da ne bodo tisti, ki najbolj delajo, najslabše plačani in najbolj prezirani. Zabrani hočemo, da bi bogastva in dostojanstva višje cenili in bolj spoštovali nego modrost ali pridnost ali čednost.

Znano je, da ni najbogatejši tisti narod, ki ima največ denarja, marveč tisti, ki ustvarja najpopolnejše može in žene. Marsikateri se zadovolji z udobnostjo. Ali udobnost ni vsebina življenja. Ljudstvo potrebuje več nego samo boljše meze: potrebuje odlastka, izobrazbe, pametne in izpodbujljive zabave, priloženosti, da v večji meri pokaže svetu svoje višje, boljše zmožnosti in lastnosti. Na stečaj naj se odpro vrata, katera vodijo v čudoviti svet leposlovja, glasbe, upodablajoče umetnosti, znanstva, v knjižnice in čitalnice, v gledališče in — prirodo.

Nabirajmo rekrutov za socialistično armado. V kratkem se vrnejo naši svojci, od blizu in daleč. Divje življenje je šlo skozi nje. Zrah-ljana so njih srca za socialistične nauke. Sejmo! Delavski sloj je skala, na katero bo postavljena cerkev bodočnosti.

Za republiko.

Čehoslovaki so že proglasili republiko, v Nemški Avstriji je formalno še niso oklicali, ali dejanjsko jo že imajo, čez noč se je rodila: nemško avstrijska republika. Povsod ustvarjajo ustavo, ki pomete vse, kar spominja na stari državni ustroj; povsod delajo na to, da dobe vlado, sestavljeno iz zaupnikov ljudstva in odgovorno edino ljudstvu. V urade pozivljajo zastopnike prebivalstva, po njihovih navodilih vladajo. Tisza je mrtev, Stürgkha II. ni več. Njegovega največjega, najstrastnejšega političnega nasprotnika, grofa Karolyija je ogrski Narodni Zbor imenoval ministrskim predsednikom. Ministri v Budimpešti so samo še »gospodje«. Častniki in vojaki se z navdušenjem podreajo novim oblastem. Na Hrvatskem Ogrskem, Češkem in v Nemški Avstriji svečano prisegajo zvestobo novim vladam. Izredne stvari se izvršujejo s preciznostjo, ki nudi jamstvo, da jih ne odstrani nobena sila na svetu.

Zdaj šele smo res svobodni ljudje. Ljudje, kateri so se z enim sunkom otresli silnega bremena fevdalno-birokratičnega režima. Njegovo veličanstvo: ljudstvo seda na prestol. Pošasti minole dobe, ki je težila na naših hrbtih ko mora, so se razpršile v nič ko votel strah. Republika vstaja iz ognja in dima. Milijoni so morali zanj izkervaveti v nešteti bojih, da so ji pripravili tal. Ubogi, od dolgoletne bolesi po-

trti ljudje jo dvigajo na rame, navdaja jih z nadejo in močjo, da bodo iz podrtij prepalega, razpalega sveta sezidali nov lepši svet, v katerem ne bodo vladale narodom tuje in sovražne sile. Zdaj gre, da osvojimo svet, ki ne bo poznal vojne, in da ustanovimo družbo, ki bo služila miru in samo miru.

Nepopisno veselje prešinja vsa srca. Za trenotek pozabljamo grozno revščino in vse nevarnosti, ki nam neposredno groze. In treba je, da dvignemo duše nad mučne dnevne skrbi, zakaj le na ta način jih bomo obvladali. Samo navdušenje, ki veže ter brati vse ljudi, nam pomaga premagati bodoče težkoče. Socialni demokratje se temu navdušenju lahko izročimo brez skrbi in neovirano, saj vidimo vendar, da ta navdih očaruje in dviga vse, ki so dobre volje. Čeprav bi nam poznejši dnovi prinesli morda marsikaj razočaranj: mi vemo, da je bodočnost naša.

Skala se vali; nihče je ne ustavi. Dogodki dreve naglo drug za drugim. Vsaka ura spreminja sliko, ki beži mimo naših oči. Ali tem bolj se jasni cilj, h kateremu hitimo. Vedno do- ločnejše se kaže na obzorju tisto, po čemer hlepimo z vso dušo: mir in vlada svobodnega ljudstva, socialna republika.

Politični pregled.

= **Sporazumi. Samo par besed.** Saj si bodo naredili sodrugi sami sodbo. V Trstu je prišlo do sporazuma med italijanskimi socialisti in italijanskimi narodnjaki na eni strani, pa med slovenskimi socialisti in slovenskimi nacionalci na drugi strani. Med slovenskimi in italijanskimi socialisti pa ni moglo priti do sporazuma. Ako bi bili nekateri sodrugi gojili proletarsko solidarnost in socialistični sporazum med socialisti, ne bi bilo treba nobene kolaboracije z nesocialisti in mesto trikolore bi vihrala na mestni palači rdeča zastava.

Drugega ni treba govoriti. Oni, ki so kri- vi, naj žalujejo nad svojimi zmotami. Toda proletariat mora izvršiti svojo dolžnost vseeno.

In jo bo izvršil.

= **Parlamentar soške armade v Ljubljani.** Danes je prispel v Ljubljano parlamentar soške armade stotnik Luther, da se pogaja z Narodno vlado o prehodu te armade preko našega ozemlja. — Soška armada ne ve, kje je njen poveljnik maršal Borojevič.

= **Zveza med armado in vrhovnim poveljstvom pretrgana.** Šef glavnega stana je prosil v Zagreb dne 2. novembra Narodno vlado, če, da naj v svrhu demobilizacije dovoli telefonsko in telegrafično zvezo med armado in glavnim stanom. Pripravljen je sprejeti narodne častnike, ki bodo smeli nadzirati ves promet.

= **Strankin zbor nemške socialne demokracije v Avstriji** je v petek, 1. novembra, pričel razprave z dnevnim redom: sestava strankinega zbora, poročilo kontrole, zadnji politični dogodki, volitev strank. zastopstva ter obnovitev strank. organizacije. Dasi je bilo število obiskovalcev zelo veliko, vendar so manjkali mnogi, kateri so se zborov navadno udeleževali; ene je vzela smrt, drugi so prezaposleni z dogodki poslednjih dni. Zbor je v imenu strank. predsednika pozdravil dr. Bauer ter nato govoril o vojnih letih in revolucionarnih posledicah. Zbor so odgodili na soboto, 2. oktobra.

= **Nemški vojaški sveti.** V Gradcu je prevzel državni poslanec Einspinner po nalogu državnega sveta na Dunaju vojaško oblast nemškega dela Štajerske za nemškoavstrijsko vlado in odredil vojaško zaprisego. Zaprisega čet za novo nemškoavstrijsko državo se je že izvršila. V petek popoldne so se vršile predpriprave za sestavo vojaških svetov.

= **Gibanje rdeče garde na Dunaju.** Na Dunaju se vedno bolj širi gibanje takozvane rdeče garde. Meščanstvo jim je nasprotno in tudi nemško avstrijski državni svet se je izrekel proti ustanavljanju kakršnihkoli gardistov.

= **Češko-slovaški legijonaši se vračajo v Prago.** V četrtek se je peljalo prvih 5000 češko-slovaških legijonašev iz Rusije čez Olomuč v Prago.

= **Brco Andrassyju.** Poslanec Malik in tov. bodo v Narodnem Zboru stavili predlog, naj se bivši po cesarju Karlu imenovani zunanji minister Andrassy zaradi note Wilsonu kot nadležen tujec nemudoma izžene iz Nemške Avstrije. Mož, ki se je drznil pred celim svetom priznati avstrijsko polomijado, je vsenemškim butcem trn v peti.

= **Andrassy zapustil Dunaj.** Zunanji minister grof Andrassy je demisijoniral. Vodstvo zunanjega ministrstva je začasno prevzel prvi

seksijski načelnik baron Flotov. Odstopil je tudi skupni finančni minister Spitzmüller.

= **Ogrska zaplenja avstrijske in nemške pošiljatve.** Vse pošiljatve, ki prihajajo iz Rumunske po Donavi v Avstrijo in Nemčijo Madžari neobzirno zaplenijo. Kakor se poroča, so zaplenili doslej že nad 25.000 ton živil in raznega blaga iz Rumunskega in Kavkaza. V Rumuniji je še okolo 500 nemških lokomotiv in 30.000 vagonov.

= **Belgrad je zopet srbski.** Srbske čete so zopet zasedle Belgrad. Most med Belgradom in Zemunom je deloma poškodovan.

= **Bulgarska proglasi republiko Svetov.** Boljševiška »Pravda« je prejela naslednjo vest: »V Bulgariji je proglašenje revolucionarne republike gotova stvar. Glasom izjave srbskega poslanika v Parizu ne bosta minula niti dva tedna in Bulgarska postane sovjetska republika. Narod ni zadovoljen s spremembo, ki je nastopila* z odstopom carja Ferdinanda in izvolitvijo Borisa za bulgarskega kralja. Druga vest zopet pravi, da je navalilo ljudstvo na banke in zahteva, da se mu izplačajo vložki. Ljudstvo se povsod dviga proti vojnim milijonarjem, tako da beže ti prestrašeni v inozemstvo. Gotovo je, da se spreminja v Bulgariji ves bivši ustroj«.

Pozor organizacije!

V sredo zvečer ob 7. ima odbor za ustanovitev delavske zbornice sejo in vabi vse ljubljanske zaupnike strankinlh strokovnih in gospodarskih organizacij v uredništvo »Napreja«.

V četrtek ob 7. zvečer ima stanovanjski odsek sejo. Vabimo vse zaupnike ljubljanskih strokovnih in kulturnih organizacij, da se seje udeležijo v društvenih prostorih.

Predsedstvo zveze delavskih društev vabi vse člane načelstva in zaupnike na sejo v nedeljo dne 10. t. m. ob 2. popoldne v uredništvo »Napreja«. K seji se vabijo zlasti zaupniki zunanjih strok. organizacij.

Organizacijam delovnih slojev!

Važni zgodovinski dogodki se vrste tako bliskovito pred našimi očmi, da nas nujno pozivljajo na največjo pozornost. Politične razmere se preobrazujejo, vsa preosnova javne administracije prehaja iz rok v roke, ne da bi s v svojem bistvu spreminjala, ne da bi pri tem dobila demokratičnejše oblike, kar pa z ozirom na demokratičnega duha sedanjega časa in na potrebe delovnih slojev ne sme ostati tako kakor je bilo doslej. Delavstvo mora zahtevati več pravic, popolno enakopravnost, popolno socialno preskrbo in delavsko varstvo v novih državnostih.

Zaradi tega je nujno potrebno, da prevzamemo

delavski sveti

svojo nalogo in se začno temeljito baviti z vsemi vprašanji, ki se tičejo delavskih pravic v novih političnih tvorbah.

Sodrugi, sodružice! Imamo že nekaj delavskih svetov, toda ni še teh dovolj. Povsod, kjer so že delavski sveti osnovani, naj se izpopolnijo, kjer jih pa še ni, naj se izvolijo. Zastopnike v delavski svet naj se voli iz vseh delavskih organizacij, ki naj tvorijo posvetovalen in deloven organ osrednjega delavskega sveta.

Nujno je namreč, da se delavski sveti v najkrajšem času sestanejo, se posvetojujejo, kako zastavijo s pomočjo naših vzornih razvitih in discipliniranih organizacij kar najbolj svojo agilnost.

Niti trenutka ne smemo zamuditi, niti najmanj ne smemo odlašati! Pričakujemo zato, da se povsod odzovete našemu opominu.

Natančne naslove vseh delavskih svetov pošljite čimprej ali strokovnemu tajništvu na naslov: sodr. Zore Viktor, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/II. ali pa tajniku jugoslovanske socialno demokratične stranke: sodr. Josip Petejan, uprava »Napreja« v Ljubljani.

Dnevne vesti.

— **Zepetni pričetek šol v Ljubljani.** Vsled sklepa Narodne vlade imajo vse srednje šole, učiteljska in ljudske šole v Ljubljani, jutri, to je v torek, dne 5. oktobra zepet pričeti z rednim poukom. Narodni vladi je premnogo do tega, da srednješolska mladina in ljudskošolski otroci ne bodo pohajkovali po ulicah.

— **Deželni zdravstveni svet o španski hrip.** Deželni zdravstveni svet se je dne 23. t. m. sestel, da se razgovarja o tej boleznii in o eventualno še potrebnih napravah. Dosedaj so se povsodi po deželi, kjer se je to izkazalo kot potrebno, zatvorile šole. Konstatiralo se je pa, da bolezen zadnje dni saj v Ljubljani že pone-

huje. Nadaljni ukrepi, kakor zaključitev kinematografov in gledališč, omejitve prometa na cestni železnici itd., bi prišli torej šele v poštev, če bi se bolezen znova hujše pojavljala. Vsekako pa je občinstvu nujno nasvetovati, da se v lastnem interesu izogiba na hripi bolnih ljudi in sploh vseh prilik, kjer se zbira veliko ljudstva. Španska hripa se namreč prenaša po sluznih kapljicah, ki jih človek razpršuje pri kašlju, kihanju, glasnem govorjenju itd. Nalezba se tem lažje vrši, ker je dognano, da imajo tudi navidezno zdravi ljudje na ustni sluznici bolezenske kali. Radi tega je tudi priporočati, da si večkrat na dan izpiramo usta s kako razkuževalno tekočino, n. pr. s primerno razredčenim vodikovim superoksitom, hipermanganom itd. Tudi naj se vsak, ki se čuti bolnega, pravočasno vleže v postelj in naj prezgodaj ne vstane iz nje, kajti težke komplikacije, kakor pljučnice se povečini pojavljajo pri takih, ki so hoteli bolezen premagati in so hodili naokolu. Tudi je priporočati skrajno snago, roke si večkrat na dan umijmo, posebno pred jedjo, javne lokale je treba pridno zračiti in snažiti.

— **Umetnik Hinko Smrekar** je imel o priliki ljubljanske manifestacije izobešeno pod oknom svojega stanovanja v Srednji Šiški veliko sliko, predstavljajočo hudiča, ki v oprtem kožu nese Hindenburga s konjacom v roki in jekajočega Viljema II., nemškega — Polomijona.

— **Narodna galerija.** Odborova seja bo jutri, v torek, ob šestih zvečer na mestnem magistratu.

— **Birokratji beže.** Ko so bivšega predsednika deželnega sodišča Elsnerja ter bivšega namestnika policijskega glavarja ljubljanskega c. kr. dr. Skubla izpusili iz zaporov bivše c. kr. sodnije, sta pri narodni vladi prosila potnih listov, jih dobila in jo potem urno odkurila po svetu iskat zlatih stolčkov.

— **Grozna nesreča z zastrupitvijo.** Na ljubljanskem južnem kolodvoru so ob velikih zmedah dobili nekateri tudi nekaj steklenic metilina, ki je strupen. Ta strup so pretakali v razne posode in dajali piti tovarišem tudi železničarji. Za zastrupitvijo so umrli Vidmar Franc, Klander Franc, Sigl Robert, Hauptman David, Babnik Ivan. Ti smrtni slučajji so nam doslej znani; bati se pa je še nekaj več žrtev in šest ali sedem zastrupljenec se nahaja še v bolnici in so deloma še v nevarnosti. Velikanska neprevidnost je to, da se v tem oziru ne ukrene potrebno, da bi se take nesreče preprečile. Velika izguba je to tudi za naše železničarje.

— **Na naslov odgovornih faktorjev.** Na ljubljanskem južnem kolodvoru so vrše rekvizicije z veliko pomankljivostjo redu. Zdi se nam, da bi bilo v interesu občinstva, ako se rekvirirano blago shrani v skladišča in potem primerno porazdeli med vojaštvo in civilno občinstvo, kar utegne storiti na primer mestna aprovizacija, prav pa ni, da se blago poljubno oddaja ljudem, ki jih je polno na vsej progi južnega kolodvora. Zvedeli smo, da se odnaša vse od kraja in v obilni meri. Danes zjutraj je stal na progi ljubljanskega južnega kolodvora vagon sladkorja, namenjen aprovizaciji južne železnice. Vojaški pa so vagon odprli, ter začeli razdeljevati med ljudi sladkor, dokler ni napravil tej »rekviziciji« konec neki železničar. Prosimo odgovorne činitelje, naj napravijo konec tem nerednostim.

— **Kurilnica državne železnice.** Avstrijski paša Hess, ki je oblastno ter ošabno nastopal napram delavstvu, je v četrtek z večernim vlakom odnesel pete. Naslednji dan so odpotovali v svojo prerajeno domovino tudi vsi češki vojaški, kateri so bili komandirani tod. Zavel je nov veter, silen in marsikomu neprijeten, in upamo, da odnese vse tiste, ki so pred vojno in zlasti med njo zatirali delavstvo. To naj pomni tudi gospod Novak! Vedno in vselej je delavcem vtepal klečeplastvo ter švabsčino; ni dolgo, kar se je bil izrazil: »Rajše poljubim Nemcu r., nego Jugoslovanu glavo«.

— **Nesreča na ljubljanskem premikalnem kolodvoru.** V petek ob četrta na šest zjutraj je vojaški transportni vlak zavozil na drugega. Štirje vozovi so razbiti, ena oseba mrtva, dve težko ranjeni in ena lahko.

— **Požar v domobranski vojašnici.** V soboto proti 9. uri je nenadoma začelo goreti v tukajšnji domobranski vojašnici. Velikanski žar se je dvigal nad Ljubljano in mesta se je polotil velik strah, zlasti ker so se po bliskovno raznesle razburljive vesti, da je pričakovati veliko eksplozijo s strašnimi posledicami. Reklo se je, da je v vojašnici polno streliva, in ako se to vname, gorje Ljubljani. Nevarnost pa je bila za okolico vojašnice, ker je gorčl bencin, v katerega bližini je bilo nekaj 42 cm granat. Požar je nastal po nesreči in ni bilo nobene zlobne roke vmes.

— **Z letalom pobegniti.** Šiskar Kazimir Plehan, vojak letalskega oddelka v Celovcu, je na Vseh svetih dan pobegniti z letalom preko Karavank in prišel nad Spodnjo Šiško nekolikokrat obkrožil hišo svojih staršev in se potem na ljubljanskem polju spustil na tla. Domače prebivalstvo, ki je naglo prihitelo na lice mesta, ga je živahno pozdravljalo.

— **Jesenški predor.** Kakor nam javlja ljubljanska brzojavna poročevalnica, levest, da je jeseniški predor skozi Karavanke razstreljen, popolnoma neutemeljen.

Jesenški predor je nepoškodovan, promet skozenj je povsem reden.

— **Orežnik ustrelil rodbinskega očeta.** Na dan narodnega praznika je tukajšnji nemškutarski orožniški stražmojster Kandutsch ustrelil rodbinskega očeta Matijo Mervarja iz Vipave, ker je bil zaradi ženine bolezni ostal dva dni čez dopust doma. Ves okraj je razburjen in posledice bi bile nedogledne, če se morilec ne kaznuje. — Odbor Narodnega vjeća.

— **Smrtna nesreča.** Ljubljanečan Jožef Klopčič, desetnik-šofer pri Narodni Obrani, se je v soboto blizu Brezovice smrtno ponesrečil.

— **Kako svet napreduje!** V škojeloški okolici pridno dovažajo krompir, zelje in drugo za razne aprovizacije. Razdelitev se vrši seveda v popolnoma »pravičnem« smislu. Toda svet napreduje in z njim vred tudi ljudje. Tako je izumel neki posestnik in trgovec »vojno pšenico«, katera je radi preprostega recepta zelo priporočljiva. Radi pomanjkanja prave pšenice se ista nameša na polovico z mnogo manj dragim prosom ter se potem namoči z vodo, nakar postane zelo debela ter polna in, kar je pri kupčiji pač poglavitno, zelo težka in ravno tako draga! Isti mož navozi toliko krompirja za aprovizacijo, da se ga komaj ubranijo ter ga mora peljati nazaj domov. Kaj podobnega doživi lahko vsakdo, ako pripelje samo očrnelega in gnilega. Pa naj kdo reče, da svet ne napreduje!

— **Maršal Borojevič že pohlevnejši.** Iz Vrbe ob Vrbskem jezeru na Koroškem prosi Borojevič živil od Narodnega Vjeća za svojo izstradano vojsko. Včeraj je bil poraženi general še ošaben: Narodnemu Vjeću, ki ga je prosilo, naj slovske vojske odpošlje v Jugoslavijo, je odgveril, da uboga samo povelja najvišjega c. in kr. armadnega poveljstva. Danes pa se obrača do »Slowenischer Nationalrat« s prošnjo, naj mu pripomore do njegove prtljage, ki je izgubila pravo smer. Mož prihaja k pameti, počasi, a vendar.

— **Iz Trsta.** Ljubljanska brzojavna poročevalnica nam javlja: Govorice, da so se v Trstu vršili pogromi na Slovence, da so Italijani nekaj Slovencev pobili in da se med tržaškimi Slovenci in Italijani dogajajo spopadi, so povsem izmišljene. Pač se je pripetilo nekaj prask med Slovenci in Italijani, ki pa so bile povsem osebnega značaja in katere italijanska stranka iskreno obžaluje in kar najostreje obsoja. Prav tako obsoja taka nasilja neodgovornih posameznikov vse zmerno italijansko prebivalstvo. Italijanska stranka je svoje obžalovanje izrazila oficijelno. — Da bi bile ameriške vojne ladje že pred Trstom, istotako ni res. Niso še dospele.

— **Zapisega jugoslovanskega vojaštva v Trstu.** V četrtek dopoldne je zapisseglo jugoslovansko vojaštvo v Trstu na zastavo Jugoslavije.

— **Še en parnik potopljen v Pelju.** V pristanu je bil 2. novembra tik pomola potopljen tudi Lloydov trgovski parnik »Wien«, eden najmodernejših parnikov.

— **Lebring oplenjen.** Taborišče v Lebringu pod Gradcem so vojaški oplenili in barake zažgali.

— **Cesarjevo zakladnico odpeljejo na Ogrsko.** Z Dunaja se brzojavno poroča: Cesarjevo zakladnico izpraznjujejo. Dragocenosti prepeljejo najbrže na Ogrsko.

Dopisi.

Iz Idrje. Manifestacija na narodni praznik je bila tako veličastna, da bo ostala vsakomur v spominu. V enem dnevu je bila Idrja organizirana za narodni praznik. Razobešali so že v pondeljek zvečer zastavice in zastave. Drugi dan v torek pa je bilo mesto povsem praznično. Vsa društva so se pripravila za praznovanje in tudi naše organizacije so nastopile z ruščimi zastavicami in znaki. Gospodične so se oblekle v narodno nošo. Shod se je potem vršil kar na glavnem trgu. Z balkona mestne hiše je govoril kot glavni govornik sodrug Straus. V svojem govoru se je spominjal preganjani in neznosnih razmer, ki so zatirale državljane monarhije. Ti časi so minuli. Naglašal je, da so v tem trenutku edine v tem vprašanju, ki ga je socialna demokracija že dolgo zagovarjala, vse stranke. V novi državi si bo moralo delavstvo izvojevati svobodo, demokratizem na podlagi samoodločbe. Sodrug Straus je zaključil svoj govor s klicem »živela demokratska Jugoslavija«. Občinstvo je burno zaorilo živjo-klice in z navdušenjem pozdravljalo prepoved. Za SLS je govoril g. Peter Rupnik, ki je proslavljal v svojem izvajanju dr. Korošca in ljubljanskega knezoškofa. V imenu JSDS je nagovoril manifestante g. Poljanec, ki je pozval udeležence na vztrajnost do skupne zmage. Med govori je zaigrala godba. Po govori so se uvrstile korporacije v izpored, ki se je pomikal po mestu nad eno uro med godbo, petjem in bajnimi glasovi trombe. Končno se je vrnil izpredov zopet na glavni trg, kjer je sodrug Straus zahvalil vse udeležence na manifestaciji za uzborni red, na kar so se manifestanti razšli med petjem in igranjem godbe.

Gospodarstvo.

Nakup žita na Kranjskem. Od kontingenta krušnega žita (pšenice, rži, ječmena), ki je določen za Kranjsko na 200 vagonov, je dosedaj oddanega Žitnemu Zavodu 115 vagonov in sicer:

V okrajnem glavarstvu	Od 20. do 27. oktobra v q	Skupaj do 27. oktobra v q	Skupno v odstotkih od predpisanega kontingenta
Črnomelj	—	896	75
Kamnik	21	1612	78
Kočevje	31	332	47
Kranj	62	2455	74
Krško	35	989	27
Litija	77	1649	97
Ljubljana	140	1500	75
Logatec	—	—	—
Novomesto	67	1734	43
Postojna	22	431	44
Radovljica	—	155	26
Skupaj	455	11463	57

Žitni Zavod bo obstojal še nadalje, vendar s to spremembo, da prevzame v svoje področje še ostale dele Slovenije in da ne bo več podrejen Dunaju, ampak bo sprejemal navodila od Narodnega Sveta ozir. od Narodnega Vjeća. Žito, ki ga prevzemajo komisijonarji Žitnega Zavoda, se torej porabi izključno za aprovizacijo slovenskih dežel. Mi stavimo svoje upanje na Hrvatsko, katera edina nam more uspešno pomagati z žitom. Za te dni, ali pa tudi morda za tih par tednov, da se razmere uredi in da bo na razpolago dovolj prometnih sredstev, pa se bomo morali sami vzdrževati. Zato apeliramo v teh velikih dneh na vse kmetovalce kranjske dežele, zlasti pa še na našo Dolenjsko, ki je dosedaj nekoliko zaostala z oddajo žita, o kateri pa smo prepričani, da bo hotela tudi vnaprej obdržati znani sloves gostoljubja, katerega bo izkazala sedaj vsemu slovenskemu prebivalstvu s tem, da hitro odda Žitnemu Zavodu krušno žito, vsaj toliko, da izpolni kontingent.

Vojna poročila.

Premirje na italijanskem bojišču.

Dunaj, 3. nov. Na italijanskem bojišču so naše čete na podstavi sklenjenega miru ustavile sovražnosti. Pogoji za premirje se objavijo posebej.

Šef generalnega štaba.

Zapadno bojišče.

Berlin, 3. novembra. Vojna skupina prestolonaslednika Ruprechta: Na Flanderskem smo svoje ob Lysi stoječe čete zaradi spoja z našo novo fronto vzeli nazaj na Gent. Včeraj tukaj z nasprotnikom ni bilo bojnega stika. Severo-vzhodno od Oudenaardena in pri Tournayju smo odbili sovražne delne napade. Pri Valenciennesu in južno od njega je Anglež nadaljeval napade. V dopoldanskih bojih nas je potisnil na Saultain nazaj ter se zopet vselil v Preseau. Villers Pol smo obdržali kljub večkratnemu napadu. Ponovni napadi vzhodno od Orsinvala so se izjalovili. Pešpolk št. 24 pod stotnikom von Brandeys in Haukt ter baterije art. polka št. 44 so se posebno odlikovali. Zapadno od Landreciesa smo zavrnili nasprotnikove delne napade. Kjer je nasprotnik vdrl, so ga kolesarske čete vrgle zopet nazaj. — Vojni skupini nemškega prestolonaslednika in generala von Gallwita: Zapadno od Ouisa je nasprotnikov delni napad ostal brezuspešen. Po težkih izgubah, ki jih je imel v bitki ob Aisni dne 1. novembra, Francoz svojih velikih napadov včeraj ni nadaljeval. Omejeval se je na delne napade vzhodno od Bannogna, pri Neuville a Day in pri Terronu. Zavrnili smo jih deloma v protisunkih. Vdor Američanov zapadno od Moze je provzročil, da smo fronto med Aisno in Champagneullom vzeli nazaj. Ob črti Quatre Champe - Buzancy so se včeraj razvili boji v predpolju. Zapadno od Moze je Američan nadaljeval svoje napade. Pridobil je tal pri Tillyju ter preko Villersa devant Dun. V ostalem smo napade odbili. Ljuti boji v predpolju zapadno od Moze. Poročnik Buckler je dosegel svojo 35. zmago v zraku. Prvi generalni kvartirni mojster: Groener.

Umetnost in književnost.

Iz gledališke pisarne. V pondeljek ostane gledališče zaprto. V torek, dne 5. t. m., se ponovi »Hamlet« za »B«-abonement. Začetek točno ob 7. — V sredo, 6. t. m., bo uprizorjena Nušičeva komedija »Svet« za abonement »A«. — V četrtek, 7. t. m., se ponovi »Hamlet« za »C«-abonement.

O sobotni predstavi »Hamleta«. Včasih so na Vseh vernih duš dan uprizarjali »Mladarja in njegovo hčer«, a letos, v tem burnem, divjem letu, se je na našem odru razbohotil

»Hamlet«, eno največjačastnejših del angleškega veleuma Viljema Shakespearea. S kolikošnjo pazljivostjo je sledilo občinstvo krasnim prizorom! Kajti grandiozna koncepcija te pretresljive drame je uročila gledalce, da so strmeli na oder v globokem čudenju, mirni ter tihi, tako da se je čul vsak najmanjši vzdih. Shakespeare je imel moč ter izredno nadarjenost, da se je znal pogrezniti v najbolj skrite globine človeške duše, vživeti se v njena hrepenenja, strasti in slabost, tre potem svojo neobsežno modrost ugnesti v jedrnat, bleščeče stih. — Tudi pri tej predstavi sta Nučič in Marjanovič - Markova igrala naravnost mojstrsko. Kako fino sta znala pogoditi blaznost, Hamlet svojo izmišljeno, hlinjeno, in Ofelija resnično blaznost. Gledalke, kako so strmele v iskreče se dragulje, s katerimi je bila posejana bogata obleka in bleščeča krona lepe kraljice! Kako so občudovale pestra oblačila dvorjank, dvorjanov in pažev! Pa saj pravi Hamlet: Slabost, tvoje ime je ženska. —ir.

Včerašnja »Charleyeva teta«. Ta kipeča veseloligra tudi včeraj ni pogrešala burnega plosaknja. Z dovtipi bogato prepleteno dejanje, potem fino, temperamentno igranje skoraj vseh igralcev in razigrana volja, ki je lastna občinstvu v nedeljskih večerih, vse to izsili človeku odkritosrčen smeh. —ir.

Zadnje vesti.

Jugoslovanska armada — priznana.

Zagreb, 2. novembra. Bivši kralj Karl je priznal jugoslovansko samostojno armado. Narodno Vijeće je na naše čete dalo povelje, naj gredo ententni armadi naproti in položijo orožje.

Preki sod na Hrvaškem.

Zagreb, 2. novembra. Preki sod, ki je bil dosorej razglašen nad štirimi velikimi županijami, so sedaj razširili še na ostale štiri velike županije, Varaždinsko, Liko, Krbavo, Modruš, Reko ter Zagreb, in sicer za vstajo, umor, roparski napad in zločine proti tuji lastnini.

Italijani v Trstu.

Trst, 3. nov. Med nepopisnim vzhičenjem nepreštevne množice je danes ob štirih popoldne semkaj dospelo šest italijanskih torpedovk-lovilk in sicer »Audace«, »Climene«, »Missori«, »Fabbrici«, »Tomaso« in »Procione« ter se ustavilo ob Karlovem pomolu. Bivši tržaški podesta dr. Valerio ter vodja italijanskih socialnih demokratov dr. Puecher sta kot zastopnika tržaškega dobrobitnega odbora prišla na eno izmed ladij, da pozdravita došlece, in sta potem med viharnimi ovacijami in zvoki množičnih godb poveljnika dosele flotilje povedla v prejšnjo namestništevno palačo k dobrobitnemu odboru. Na molu se odigravajo med zbrano množico in tačas izkrcanimi karabinjeri ter posadkami italijanskih ladij entuzijastični pozdravni prizori in pobratenja.

Važna posvetovanja Narodnega izbora.

Praga, 3. nov. Češko-slovaški tiskovni urad javlja: Narodni izbor je danes imel posvetovanja, ki so trajala preko polnoči. Dr. Pantušek je poročal o sedmerici začasnih zakonov, ki so bili po daljši debati soglasno sprejeti. Poleg teh so se sprejeli štirje zakonski načrti ustavotvorne komisije. Vsi ti zakoni in te naredbes se objavijo nemudoma. Tičejo se ustanovitve državnega zakonika, nadalje ustanovitve civilnih oblastev, najvišjega upravnega sodišča ter najvišjega civilnega in kazenskega sodišča, organizacije rednih sodišč in pa imenovanja osebja za najvišje upravno sodišče v Pragi. Nadalje so se razveljavile vse konfiskacije premoženja zaradi veleizdajalskih dejanj. Končno se je soglasno sklenilo, da se 8. no-

vembra izda razširjena amnestija za civilne in vojaške osebe.

Amerikanci v Kotoru?

Pulj, 2. novembra. Iz Kotora poročajo, da je ameriška ter angleška flotilja dospela v Kotski zaliv.

Nemčija priznala čehoslovaško državo.

Praga, 3. nov. Češko-slovaški tiskovni urad javlja: Nemški generalni konzul baron Gebssattel se je danes zopet zglasil v predsedstvu Narodnega Vybora ter je oficijelno izjavil, da vlada Nemške države priznava samostojno češko-slovaško državo in da bo jo veselilo, ko bi mogla poslanika češko-slovaške države čim prej pozdraviti v Berlinu.

Državni svet Nemške Avstrije za svoje pravice.

Dunaj, 3. nov. Državni svet je v svoji današnji seji sklenil: Državni svet je sprejel poročilo armadnega višjega poveljstva, da je armadno višje poveljstvo vsled popolnega razkroja armade bilo prisiljeno, se podvreči pogojem zmagovalca. Nemška armada nima nobene lastne armade. Njena vojaška krdela so pridružena zvezam, katerih slovanska ali madjarska večina se več noče bojevati. Dasi pa Nemška Avstrija boja sama ne more nadaljevati ob strani Nemške države, ostane slej kot prej v zvestem prijateljstvu z Nemško državo in se loma Avstro-Ogrske izcimi uredba države, na loče o miru pogajati v najtesnejšem sporazumu z Nemško državo. Trdno upa, da se iz pokateri bo temeljila tesna in trajna skupnost med Nemško državo in Nemško Avstrijo. Končno izjavlja državni svet, da smatra nemško ozemlje Tirolske, čegar zasedbe po Italijanih ne more zabraniti, za neločljiv del Nemške Avstrije in da začasna okupacija tega ozemlja pravice južno-tirolskih Nemcev do samoodločbe ne more ovreči.

Dr. Adler pri nemškem poslaniku.

Dunaj, 3. novembra. Državni tajnik za zunanje zadeve dr. Adler je posetil nemškega poslanika grofa Wedela in mu je naznanil izjavo državnega sveta o premirju. Grof Wedel je obvestil zunanji urad, da bode Nemčija tudi poslej pomagala z živem.

Italijanski poslanci pri dr. Rennerju.

Dunaj, 3. nov. Italijanski poslanci južnega Tirolskega in Primorskega so se danes zglasili pri načelniku državne pisarne dr. Rennerju. Posl. Pittoni je v imenu Italijanov čestital avstrijskim Nemcem spričo ustanovitve lastne državnosti in izrazil nado, da se po začasni izpodkopanosti vzpostavi staro prijateljstvo med obema narodoma. Dr. Renner se je zahvalil in je povdarjal, da Nemci skozi stoletja Italije in njenega prebivalstva niso samo spoštovali, ampak vprav ljubili in da so romali k njim. Stari režim v Evropi je te prijateljske odnose razrušil, novi režim demokracije, ki ga zgrajamo, jih stori, to upamo, tesnejše nego so bile kdaj prej. Nekdaj avstrijski Italijani žele poveriti posl. Pittoniju splošno zastopstvo, Bonifoliju južno-tirolsko, posl. dr. Bugattu primorsko zastopstvo in zadeve, ki se tičejo zlasti begunskega vprašanja, Montellu. Državni svet je te poverbe vzel v vednost in bo vsem oblastvom zaukazal, da morajo z Italijani biti v prijateljskem razmerju.

Jugoslovanska torpedovka se je vrnila.

Trst, 3. nov. Jugoslovanska torpedovka s parlamentarji tržaškega dobrobitnega odbora na krovu se je popoldne ob dveh vrnila iz Benetk in je prinesla pisano sporočilo nastopne vsebine: »Podpora pošljem takoj. — Diaz«.

Aprovizacija.

Dvojezične izkaznice za sladkor, kruh in moko itd. Izkaznice za sladkor, kruh in moko, ki so že natisnjene, se bodo za enkrat izdajale še dvojezično, ker bi se z novim natisom izdaje izkaznic toliko zavleklo, da bi ob-

činstvo ne uobilo nekaj dni kruha in drugih živil. Nove izkaznice se bodo izdajale samo v slovenskem jeziku.

Meso na zelene izkaznice B štev. 1 do 1200. Stranke z zelenimi izkaznicami B štev. 1 do 2000 prejmejo goveje meso v torek, dne 5. t. m. v cerkvi sv. Jožefa. Določen je tale red: dopoldne od 8. do pol 9. štev. 1 do 200, od pol 9. do 9. štev. 201 do 400, od 9. do pol 10. štev. 401 do 600, od pol 10. do 10. štev. 601 do 800, od 10. do pol 11. štev. 801 do 1000, od pol 11. do 11. štev. 1001 do 1200, popoldne od 3. do pol 4. štev. 1201 do 1400, od pol 4. do 4. štev. 1401 do 1600, od 4. do pol 5. štev. 1601 do 1800, od pol 5. do 5. štev. 1801 do 2000. Stranka dobi za vsako osebo 15 dkg mesa, kilogram stane 2 K 80 vin.

Meso za gostilničarje in zavode. Gostilničarji in zavodi prejmejo goveje meso v torek, dne 5. t. m. popoldne od 1. do 3. ure v cerkvi sv. Jožefa.

Prodajalci sladkorja se vabijo, da se takoj zglase v sladkorni centrali pri g. ravnatelju Lillegu radi nakazila sladkorja.

Sladkor in kavina mešanica na zelene izkaznice A. Stranke z zelenimi izkaznicami A prejmejo sladkor in kavino mešanico v torek, dne 5. t. m. popoldne pri Mühl-einsnu na Lepajski cesti. Določen je tale red: od pol 2. do pol 3. štev. 1 do 150, od pol 3. do pol 4. štev. 151 do 300, od pol 4. do pol 5. štev. 301 do 450, od pol 5. do 5. štev. 451 do konca. Stranka dobi za vsako osebo četrt kilograma k-vine mešanice in pol litra sladkorja, kar stane skupaj 1 K 50 vin. Prinesite za sladkor dovolj velike posode.

Kislo zelje na rumene izkaznice D. Stranke z rumenimi izkaznicami D prejmejo kislo zelje v sredo, dne 6. t. m. dopoldne pri Jakopiču na Mirju. Določen je tale red: od 8. do 9. štev. 1 do 200, od 9. do 10. štev. 201 do 400, od 10. do 11. štev. 401 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 2 kg kislega zelja, kilogram stane 1 krono.

Kostanj za II. okraj. Stranke II. okraja prejmejo kostanj za zelena nakazila za krompir v torek, dne 5. t. m. in v sredo, dne 6. t. m. v deški šoli na Ledini. Določen je tale red: V torek, dne 5. t. m. od 8. do 9. dopoldne štev. 1 do 180, od 9. do 10. štev. 181 do 360, od 10. do stanj na zelena nakazila za krompir v torek, dne 5. t. m. 720, od 3. do 4. štev. 721 do 900, od 4. do 5. štev. 901 do 1080. — V sredo, dne 6. t. m. dopoldne od 8. do 9. štev. 1081 do 1260, od 9. do 10. štev. 1261 do 1440, od 10. do 11. štev. 1441 do 1620, popoldne od 2. do 3. štev. 1621 do konca. Stranka dobi za vsako osebo do 5 kg kostanja, kilog. stane 4 krone.

Kostanj za III. okraj. Stranke III. okraja prejmejo kostanj na zelena nakazila za krompir v sredo, dne 6. t. m. popoldne v deški šoli na Ledini. Določen je tale red: od pol 2. do pol 3. štev. 1 do 350, od pol 3. do pol 4. štev. 351 do 700, od pol 4. do pol 5. štev. 701 do 1050, od pol 5. do 5. štev. 1051 do konca. Stranke dobe za vsako osebo lahko do 5 kg, kilogram stane 3 krone.

Izdajatelj in odgovorni urednik

Josip Petejan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Podpisana naznanjam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da je naš ljubljani soprog in oče

Franc Vidmar

delavec v kurilnici juž. žel.

danes zjutraj po kratki in mučni boleznimi umrl.

Pogreb se vrši v torek 5. t. m. ob pol 2. uri popoldne iz biše žalosti Dovozna cesta št. 2.

V Ljubljani, dne 4. novembra 1918.

Žalujoče:

Antonija, soproga, Tini, hčerka.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 1,000.000.

4 1 0
4 4 0

brez odbitka rentnega davka.

— Ustanovljena l. 1881. —